

Evlilik, Kader ve Vebal

a. Evlilikte Kader ve Vebal: Sorumluluk ve Tercihler

"Bir kız evlendiriliyor. Evleneceđi kiři bazen iyi, bazen de kötü huylu oluyor.

Bu onun kaderi midir?

Kız zorla birisine verilir mi?

Vebali nasıldır?" diye soruyor.

Tabi evlilik kaderdir. Çünkü birisi Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'e geldi. Dedi ki: "Ya Resûlallah! Ben filanca kızını almak istiyorum. Dua ediver."

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki; "Ben dua etsem, Cebrail dua etse, Mikail dua etse, İsrail dua etse Cenâb-ı Hak ne takdir ettiyse o olur."

Evlilik önemli bir olaydır. O insanın kaderidir. Evlendiđi kimse kaderidir. Kaderdir. Tabi kaderdir, ama kötü insanla evlendiren anne ve babanın vebali vardır. Bile bile sarhoşa, bile bile ayyaşa, ama zengin

diye, bile bile ağa diye kızcağızı veriyorlar. Kız istemiyor.

"Ben bu herifi istemiyorum." diyor. İstemededen zorla veriyorlar. O vebal onlarıdır. Yani vebal zorla verenleredir. Evet, kaderdir, ama vebalde vebaldir. Hem kaderdir hem de vebaldir. Onun için öyle yapmayacaklar. Evlenen ve evlendirme yeti olan kimseler, evlilikte dindarlığı düşünecek. Yani aradığı kız dindar olacak. Aradığı damat dindar olacak. Dindarlığı esas alacak.

"Canım hocam! Bu devirde lafla peynir gemisi yürümüyor. Olmuyor. Para da olmadan olmuyor. Ben zengine vereceğim." Zengine vereceksin, ama herifin namazla niyazla ilgisi yok. Cumaya bile gelmiyor.

Buna niye veriyorsun? Mahvediyorsun kızını. O vebaldir.

Dindara verirse Allah dindar fakiri zengin eder. Veyahut ahretini mağmur eder.

Ulemanın birisinin kızı çok güzelmiş. Hem çok güzel, dünya güzeli, hem de çok

âlime bir kimseymiş. Çok terbiyeli, Kur'an bilgisi, din bilgisi çok, ilmi, irfanı yüksekmiş. Emevi halifelerinden birisi o âlimin kızını, "çok güzel, ay gibi bir sultan kızcağız, çok da iyi..." diye duymuş. Halife istemiş, saraya gelin gidecek. Halife: "Allah'ın emriyle kızınızı istiyorum." diye âlime haberci göndermiş.

Alim ne yapmış?

Apar topar, alelacele, hemen, bu haberi alır almaz alim ne yapmış?

Tahmin edemezsiniz. Ökkeş Bey bile tahmin edemez. Hemen bir talebesine gitmiş. Fukara, parasız, pulsuz, işsiz, güçsüz, evsiz, barksız, ama iyi, terbiyeli, ilmi iyi öğrenen bir talebesine: "Hazırlan, kızımı sana vermek istiyorum." demiş. Apar topar dindar diye kızı talebesiyle evlendirmiş. Saraya gitmesini istememiş, dindar kimseye gitmesini istemiş. Bu devirde öyle yapmıyorlar. Bu devirde öyle yapmıyor, zengin, evi olan arıyoruz.

"Evi var mı?

Köşkü var mı?

Arabası var mı?

İşi var mı?

Kazancı ne kadar?" diye dünyalık imkânlarını soruyorlar. Dindarlığı aramıyorlar. Başka şeyler arıyorlar. O zaman tabii böyle kararı alan kimse, kızsız vebal kızsızda, anne babaysa vebal anne babada olur. Veliyse velî, ebeveynse ebeveyn, kendisiyse kendisi, Allah'ın istediği tercihi yapmayan vebal altında kalır. Allah kusurlarımızı affetsin.

Kader denilince bir soru daha sormuş.

Bir insan kendisi öldürürse, intihar ederse oda mı onun kaderi?

Evet, o da onun kaderi. Her şey, hayat, ölüm hep kaderdir. Ama vebali öldürenindir. Kader, kaderin kader olması ayrı, vebalin vebal olması ayrı şeydir. Cenabı Hak evveli, ahiri, olmuşu olacağı, kulların nasıl hareket edeceğini bildiğinden, kader Cenab-ı Hakkın her şeyi bilmesiyle ilgili bir

şeydir. Ötekisinin de Allah'ın "yapma" dediği bir şeyi yapmasından dolayı emanet verdiği cana kıymasından dolayı vebali vardır. Yapmayacak.

Peki, kader değişir mi?

Hadîs-i şeriflere göre kader değişir. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem sahih hadîs-i şeriflerde buyuruyor ki:

Fe-inne'd-duâe yerüddü'l-kadâe'l-mübreme.

"Kesinleşmiş kaderin hükmünü dua değiştirir." Yani demek ki kaderin dua ile Allah tarafından, Allah'ın takdiriyle değişmesi mümkündür. Bir kader, öteki kaderin yerine geçiyor, değişiyor. Değiştirilmesi vardır. Binâenaleyh kulların sorumluluğu sorumluluktur. Sorumluluğu; "Her şeyi takdir eden Allah'tır." diye Allah'a atmak yanlışır.

Allah-u Teâlâ hazretleri buyuruyor ki: "Şirki bırakın imana gelin. 'La ilahe illallah' deyin." Peygamber gönderiyor. Hala kaba-

hati kader ayağından, dalaveresinden Cenab-ı Hakka yüklemeye çalışıyorlar. Öyle şey yok.

Bu nasıl oluyor?

Bu Cenab-ı Hakk'ın işi. Biz Cenab-ı Hakk'ın işini anlayamayız. Devlet başkanlarının işlerini bile anlayamıyoruz. Milletvekillerinin işlerini bile anlayamıyoruz. Türkiye'nin işini bile anlayamıyoruz. Cenab-ı Hakk'ın işini anlayamayız. İşler böyle. Herkes vazifesini bilecek, vazifesini güzel yapacak. Yapmazsa vebali sorumluluğu kendisindedir. İntihar etmek yasaktır. Etmeyecek. İçki içmek yasaktır içmeyecek. İşte böyle.

el-Fâtîha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

